

Opbrengsten Leertafel Veilig Thuis en Onderwijs, 22 juni 2021

Tweemaal per schooljaar vindt er een leertafel plaats tussen Veilig Thuis en het voortgezet (speciaal) onderwijs. Middels deze leertafels verbeteren we, aan de hand van casuïstiek, de samenwerking tussen Veilig Thuis en het onderwijs.

De contactpersonen van Veilig Thuis (VT) voor het onderwijs zijn:

- Annemarie van de Ruit (tel. 06-25051505, mail annemarie.van.de.ruit@veiligthuisgm.nl)
- Michel Heenck (tel. 06-15389890, mail michel.heenck@veiligthuisgm.nl).

Je neemt alleen met hen contact op als het in een casus hapert. Voor gewone meldingen of overleg bel je het algemene nummer: 0800-2000.

Casus 1 – project VIOS

In januari 2021 is, na gesprekken met burgemeester Marcouch, op het Maarten van Rossem en VMBO 't Venster een project begonnen genaamd 'Veilig in en om school' (VIOS). Het project richt zich op het zicht krijgen op de 'ondergrondse' beweging die bij sommige jongeren speelt die richting criminaliteit lijken te gaan. Samenwerking met ketenpartners is hierbij essentieel. Er is vanuit gemeente Arnhem een coördinator 'veilig leerklimaat' aangesteld voor beide scholen die verbinding zoekt met externe partijen waar de school hier zelf de tijd niet altijd voor heeft. Dit onder het motto 'it takes a village to raise a child', de aanpak is gericht tegen ondermijning die ook al op school plaatsvindt. VIOS valt niet onder de aanpak Breed Offensief Tegen Ondermijnende Criminaliteit (BOTOC) van de gemeente Arnhem, maar stoelt op dezelfde gedachte. De aanpak richt zich op elementen binnen en rond de school, bijv. door formele afspraken en een eenduidig incidentenprotocol op te stellen. Ook richt het zich op signaleren en preventie, zowel naar personeel van de school als de leerling zelf. Daarnaast wordt de ring om de school betrokken: straatcoaches, jeugdbescherming, Veilig Thuis. Het idee is te komen tot een soort menukaart waaruit gekozen kan worden (wie biedt wat in de begeleiding van jongeren).

Mette van Duijn is de aanjager van project VIOS, maar het project is 'van de keten'. Er is nu gestart met deze scholen omdat zij een signaal hebben afgegeven bij de burgemeester. Idee is om eerst het project goed neer te zetten en dan uiteindelijk te komen tot een aanbod voor alle Arnhemse scholen. Inmiddels wordt al overleg gevoerd met Leerpark Presikhaaf en Briant College. Daarnaast heeft Mette ervaring in de rol van 'trouble shooter': in casuïstiek het verschil maken in een casus, in evaluaties de diepte in gaan en de rolverdeling helder krijgen en aannames over elkaars rol bespreekbaar maken. Bijvoorbeeld als een school problemen signaleert en het wijkteam sluit niet aan omdat het om een schoolprobleem zou gaan, terwijl de problematiek breder speelt. De insteek is jeugd en veiligheid, in dit project bezien vanuit de jongere. Mette staat open voor bespreken van casuïstiek waarbij bijv. niemand de regie neemt of waarbij het gezin alle hulp weigert. Zij bespreekt casuïstiek met managers van alle betrokken organisaties. Zij kan hiervoor benaderd worden via mette@korte-metten.nl of tel. 06-171422219.

In de Arnhemse scholen loopt een interventie rond ondermijning ('leerling alert'), dit hangt samen met signalering van drugsproblematiek. Dit project was al eerder gestart en kan in het kader van VIOS worden ingezet (net als vormen van voorlichting en preventie). Beide plannen versterken elkaar grotendeels en staan niet los van elkaar.

Casus 2

Leerling in VSO met turbulente thuissituatie. Er is sprake van veel politiemeldingen en er is veel hulpverlening betrokken. Ook Veilig Thuis is ingeschakeld. Meisje is betrokken bij sexting op school. De VSO-school dreigt handelingsverlegen te raken. Moeder wil niet dat het wijkteam betrokken wordt. School heeft contact opgenomen met Veilig Thuis. Hierop heeft Veilig Thuis geen regie genomen. Vier dagen geleden is een melding gedaan en er is nog geen contact opgenomen met school.

Opmerkingen bij of naar aanleiding van deze casus:

- Het is momenteel erg druk bij Veilig Thuis. Er zijn extra collega's vrijgemaakt om de meldingen zo snel mogelijk op te pakken.
- Als er vragen zijn over mogelijke stagnatie van een melding, kan school contact opnemen met de contactpersoon van Veilig Thuis voor het onderwijs: Annemarie van de Ruit (zie contactgegevens hierboven)

Casus 3

In leerjaar 6 van het praktijkonderwijs zit een leerling met lage cognitieve capaciteiten (IQ 57). De emotionele ontwikkelingsleeftijd is in kaart gebracht en ligt op ongeveer 7-jarige leeftijd. Zowel vanwege zijn emotionele ontwikkelingsleeftijd als vanwege zijn cognitieve niveau vraagt de leerling veel begeleiding, structuur en duidelijkheid. Hij is niet in staat om zelfstandig te functioneren en is ook niet zelfredzaam. In stages werd gezien dat hij goed functioneerde als de begeleider nabij was. De uitstroombestemming is activerend werk om uiteindelijk zijn loonwaarde te kunnen bepalen. Ouders hebben echter hoge verwachtingen en willen dat hij doorstroomt naar het mbo. Zij zijn het structureel oneens met school en raken hierover gefrustreerd en boos. Zij reageren die boosheid af op de mentor (schelden) of lopen boos weg uit gesprekken. Een taalprobleem kan hierbij meespelen. Er heeft dus ook geen gesprek kunnen plaatsvinden over bijv. onder curatele stelling of mentorschap, wat normaal – vanuit een goede verhouding met ouders – standaard gebeurt een half jaar voordat een leerling 18 jaar wordt. De begeleider van de zus van deze leerling heeft met de ouders besproken dat hun zoon ook begeleiding nodig heeft. Daarvoor zijn papieren ingevuld, maar ouders moeten die inleveren bij de gemeente, wat ze niet doen. Nu is de leerling onlangs 18 jaar geworden, dus voor de wet volwassen. De casus is met Veilig Thuis besproken, maar zij zouden aangeven dat zij niets kunnen doen, omdat hij 18 jaar is. Er zijn grote zorgen over deze jongen.

Opmerkingen bij of naar aanleiding van deze casus:

- Wat is het risico voor deze jongen?
 - Persoonlijk: faalervaring, raakt sneller aangebrand, wordt verbaal agressief, trekt zich terug.
 - Route: aanmelding mbo is drempelloos, verwachting is na vier maanden een negatief bindend studieadvies, dan komt hij thuis te zitten. Heeft dan ook geen recht meer op de normale twee jaar nazorg vanuit het praktijkonderwijs. Is volgens school 'te goed' voor een wajong-uitkering.
- Veilig Thuis is er voor alle leeftijden. Tegelijk moeten we bescheiden zijn in wat er kan worden bereikt. Leerling is voor de wet volwassen, maar niet in staat zelf keuzes te maken. Hij lijkt niet te krijgen wat hij nodig heeft, er is sprake van een afhankelijkheidsrelatie in het gezin. Vanaf 18 jaar kan geen jeugdbeschermingsmaatregel worden opgelegd (deze maatregelen stoppen ook als de leerling 18 jaar wordt). Er is vanaf 18 jaar geen doorzettingsmacht meer via een jeugdbeschermingsmaatregel. Dit is een landelijk probleem. Wat Veilig Thuis wel kan doen is:
 - Goed voorbereid (door informatie van school) het gesprek voeren met de ouders.
 - Jeugdarts of huisarts benaderen en laten weten dat dit speelt, verzoeken of de arts het kan bespreken met ouders. Soms kan informatie van een arts over de ontwikkelingsleeftijd bij ouders meer impact hebben.
 - Onder de 18 jaar kan de jeugdarts ook al proactief meedenken.
- Hulpverlening: gemeente (Rheden) zou onvoldoende financiën hebben voor extra ondersteuning, inschatting is dat het 'nu' veel duurder zal worden. Waarom is niet eerder een OTS aangevraagd? School geeft aan dat zij onvoldoende hebben kunnen inschatten wat er speelde: dit bleek pas in het laatste leerjaar, toen de uitstroom ter sprake kwam.

We concluderen dat het waardevol is en blijft om elkaar op deze manier tweemaal per jaar te ontmoeten om onze werkwijzen af te stemmen en elkaar te informeren. Volgende bijeenkomst in het najaar.

